

Vispārējās anestēzijas novērtējums bērnu zobu labošanā

Agnese Čiganoviča, Rūta Care

*Rīgas Stradiņa universitāte,
Terapeitiskās stomatoloģijas katedra, Latvija*

Ievads. Vispārējās anestēzijas (VA) uzdevums ir izslēgt sāpju sajūtu no slimnieka apziņas, vienlaikus kontrolējot un uzturot pacienta dzīvībai svarīgās funkcijas. RSU Stomatoloģijas institūtā kopš 2001. gada vispārējo anestēziju izmanto bērnu zobu labošanā. Ar katru gadu pacientu skaits, kas labo zobus vispārējā anestēzijā, ir audzis. 2010. gadā tie bija 926 pacienti. Vispārējā anestēzija ļauj sanēt visus zobus un pasargāt mazos pacientus no stresa, ko sagādā zobārsta apmeklējums. Vērtējot no indikāciju viedokļa, palielinās atkārtotu gadījumu skaits un stāvokļi, pie kuriem zobārsta darbs vispārējā anestēzijā ir veiksmīgāks.

Darba mērķis. Novērtēt vispārējās anestēzijas pielietojumu bērnu zobu ārstēšanā RSU Stomatoloģijas institūta bērnu nodaļā 2010. gadā.

Materiāls un metodes. Darbā tika izmantoti RSU Stomatoloģijas institūta 2010. gada ambulatoro pacientu reģistrācijas žurnāli bērnu zobu ārstēšanā plānveida VA un pacientu kartiņas reģistratūrā, pēc kurām izvērtēja VA veikto darbu. Pētījuma grupa – RSU Stomatoloģijas institūta 2010. gada 926 pacienti pēc reģistrācijas žurnāla un atlasas grupa – nejauši atlasītās 36 pacientu ambulatorās kartiņas. Tika izmantota aprakstošā statistika.

Rezultāti. RSU Stomatoloģijas institūtā bērnu zobu labošana VA 2010. gadā veikta 926 bērniem vecumā no 0 līdz 18 gadiem. Primāra ārstēšana bija 87% pacientu, atkārtota – 13%. Bērni no pilsētām bijuši 74%, no laukiem – 26%, 57% zēni un 43% meitenes. Vislielākais pacientu skaits ir 4–7 gadu vecumā. VA veikta zobu labošana 80% ar dg *Caries dentis*, 14% invalīdu un 6% bērnu ar stomatofobiju. Sanēti piena priekšzobi 28% gadījumu, piena sānu zobi – 72%, pastāvīgie priekšzobi – 20%, pastāvīgie sānu zobi – 80%. Kopā sanēti 8277 zobi, no tiem 4096 saplombēti, 2235 ekstrahēti un uzlikti 1942 metāla kroņi. Atlasas grupā bija 17 meitenes un 19 zēni vecumā no 0 līdz 7 gadiem. Praktiski veseli bērni bija 75% gadījumu, somatiskās saslimšanas – 14% bērnu, invalīdi – 11%. 103 zobi tika plombēti: 57 ar kompomēru, 46 ar amalgamu. Visbiežākās bojājumu lokalizācijas – okluzāli un proksimāli. Veikta 191 endodontiskā ārstēšana. Ekstrahēti 52% molāri, 41% incizīvi, 7% kanīni. Kopā 48% endodontiski ārstēti, 25% ekstrahēti un 27% plombēti zobi.

Secinājumi. Galvenās indikācijas bērnu zobu ārstēšanai VA ir *caries dentis*, stomatofobija un bērni invalīdi. Vislielākais pacientu skaits ir vecumā no 4 līdz 7 gadiem. VA biežāk veiktā manipulācija ir endodontiska zobu ārstēšana.